

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 63. ANUL XIII.

Telegraful este de doua ori pe septem-
man .. joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
toiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiul prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumatate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumatate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 12/24 Augustu, 1865.

Inseratele se platescu pentru
inteia ora cu 7. cr. sirula cu litere
mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Anunciu.

Cursulu de nvetiamentu in institutul archidiecesanu gr.
orientalu pedogogico-teologicu din Sabiu se va ncepe cu 1
Septembre cal. vechiu.

Sabiu in 6/18 Augustu 1865.

Directoratulul Institutului archidiecesanu.

Sabiu in 11/23 Augustu. Din'a de astadi a fostu
pentru noi Sabiieni o di memorabila, caci intr'ens'a avu ce-
tatea nostra fericirea, cea pote de sute ani ne mai avuta, a primi
pe portile sele unu, si respective doi Episcopi gr. or. din diecesele
invecinate. Inca din dilele premergatore se latise scirea, ca
Preasantiele Loru, Parintele Episcopu alu diecesei Aradului,
Procopiu Ivacicovicu, si fiitorulu Episcopu alu
diecesei Caransebesiului, P. Ioann Popasu, voruosi a-
stadi nainte de prandiu aici.

In urm'a acestor'a, PP. Protopopi si Assessori consistoriali,
precum si ceialalti Preoti locali: Professori ai Institutului
archidiecesanu, Preoti ai curtiei metropolitane s. a. se aflasera
inca la 8 ore in resiedinti'a metropolitana, de unde PP. Pro-
topopi Panovicu si Hanni'a plecara spre intempinarea
P. S. Sele Episcopului de Aradu, ear ceialalti remasera pe
locu, spre a venera pre P. Achimandritu-Episcopu de Caranse-
besiu. Cestu din urma si sosi la 9 ore, fiindu intempinatu
de preotimea mai tinera locala in edificiuu postalu si comi-
tatu la seminariulu greco-orientalu, unde i se pregatise locuin-
ti'a. Pe la 11 ore sosi si Parintele Episcopu alu Aradului,
insofitu de P. Protosinchelulu seu Mironu Romanu, de P. Pro-
topopu din Totu-Varadea Belesiu si de P. Protodiaconu
Andrei Popp, si trase deadreptulu la resiedinti'a metropolitana.

Escelenti'a Sea Parintele Metropolitu Andrei Barontu de
Sigaun'a, priimi pre venerabilulu seu ospe la treptele re-
siedintiei si lu conduse in sala cea mare, unde lu binevent'a in
cuvintele cele mai cordiale assecurandu-lu, ca bucuri'a, ce o
are Escelenti'a Sea cu ai sei, este numai espressionea bucu-
riei poporului intregu din archidiecesa, — si i recomand'a pre
Preotii sei mai de aproape, ce erau de fatia.

Preasanti'a Sea multiam'i pentru onoric'a primire, dupa
carea toti de fatia se retrasera, remanendu P. SS. Loru singuri.
P. Archimandritu Popasu se presentase Escelentiei Sele Metro-
politului cu o ora mai nainte in vestminte monachale, fu fatia
la primire si remase impreuna si cei doi ven. Archipastori in
resiedinti'a metropolitana.

La 2 ore a fostu prandiu la mes'a metropolitana, unde
se aflara toti, cari luasera parte la primire.

Fia-ne iertatu, a binevent'a pre rarii ospeti si din partea
acest'a cu unu devotu: Bine ati venitu! si a da si espres-
siune publica intimei nostre dorintie, ca n'talnirea acesta
solemna sa contribuie si ea, a stringe si mai tare, legaturile de
fratietate, ce ne impreuna cu fratii de unu sange si de o cre-
dintia din tier'a vecina! —

Sabiu 10/22 Augustu. Precum audimu, este hotaritu
definitivu, ca acea parte a inaltului Guberniu regescu trans-
silvanu, care este inca in Sabiu, cu inceputulu lui Septembrie
c. n. are a se stramuta la Clusiu. Inaltulu presidiu va sa fia
celu din urma, ce se va duce din Sabiu, si adeca plecarea lui
va urma numai pela mijloculu lui Septembrie. —

Dr. Georgiu Petreanu. †

Brasiovu in 5/17 Augustu. Doctorulu de filoso-
fia Georgiu Petreanu, professorulu ordinariu la Gimna-
siulu romanu ortodoxu de aici, dupa o vietia cu perseveran-
ti'a nedescrisa, plina de necasuri in totu tempulu pana candu

si-au seversitu studiile in 22 de ani; candu abia apucase a
resufla acum de 2 ani; abia incepuse a areta patriotiloru sei
poterile castigate si straduinti'a sea energica in oficiulu seu; abia
incepuse a adap'a pre elevii sei cu nectarulu celu dulce alu sciin-
tiei, de care insetau, — si eata s'ortea voi, ca in urm'a unui
morbu indelungatu, produsu, precum se vede, prin recelile ca-
sionate pe tempulu studiiloru in strainetate, dupa ce fu pro-
veditu cu sf. taine, spre cea mai mare dorere si dauna a
scumpei sale consorte si crudului seu fiu, a mamei sale fara
spriginu, a socriloru sei, dlui George Ioann si sot'a, a rude-
nieloru, compatriotiloru si a natiunei nostre, reposa in 3/15
Augustu in etate de 31 ani.

Remasitiile trupesci s'au pusu la eternele locasiuri cu
conductu serbatorescu, demnu de unu barbatu literatu, eri
in 5/17 ale acesteia la 3 ore in cimiteriulu de susu. Dr. V.
Glodariu, coleg'a reposatulu in Domnulu, tinu cuventulu de
immormentare, **) in care areta, ca nu numai consorte, fiulu,
mam'a lui, scumpii socri, cumnatu si cumnate, rudeniile si a-
micii, dar si natiunea lu jelesce, caci si-a perditu intr'ensalu
unu barbatu de cea mai buna sperantia, unu barbatu, care a
intiparitu valorea sea cu urme pretiose in analele Gimnasiulu
romanu de aici si in inimile eleviloru sei, cari lu jelescu
adencu. Sciinti'a a perditu in Petreanu unu discipulu con-
sciintiosu, erudit si zelosu. Nu-su' doi, ani decandu se sui
pe catedra professorala, si elu a lucratu Gramatic'a elino-ro-
mana cu dictionariulu si cu legendariulu ei, care suntu mai de-
plinu purisate spre a se da in tipariu. Nationalismulu lui l'a
doveditu in modu prea frumosu, candu inca ca studinte a
tramisu din Berlinu la fondulu Sincaianu 11 galbeni si pre unu
conscolaru l'a ajutatu cu ce a potutu.

Dorerea lui de sirman'a sa mama veduva s'a aretatu in
modu preafumosu, candu din bucatie'a sea de pane din sti-
pendiu facea parte si densei, spre a se ajuta aici acasa.

Mai incolo reposatulu Petreanu pote servi de esemplu
talenteloru fara mijloce, spre a se pote ajuta, si spre a pote
studia. Tatalu lui, negociatoriu, morindu candu abia era re-
posatulu de 1/2 anu, nu lasa dupa sine nici o avere.
Mama-sea lu cresc'u cu lucrulu maniloru. Studiulu celu
d'antiau lu facu la scola Brancoveanului de aici, carea
atunci mai avea pretiu. De aci incolo a percursu gimna-
siulu evangelicu luteranu din Brasiovu, unde spre a se
pote ajuta cu carti si altele, se roga de Directorulu si i
deda quartiru intre togati. Asia fini gimnasiulu cu eminentia.
Porni apoi de aci cu preaputinu ajutoriu dela biseric'a sf. Tre-
ime si dela alti Domni, in summa de 60 f., la universitatea de
Vienna. Abia ajunse in Vienna, si mijloce de traiu n'avea.
Domnedieu numai lu scie, cum a implinitu doi ani. *) In
urm'a acestor'a audindu de nisce stipendii in Romania, si a-
lerga acolo, si facendu concursu si dabandi unulu. — Cu acestu
ajutoriu studia 4 ani in Berlinu si puse si Doctoratulu in
Lipsi'a. Bibliotec'a lui cea aproape la 2 mii tomuri dovedesce
alatu intrebuintiarea stipendiulu, catu si studiile facute. Du-
pace fini studiulu, mergendu in Romania i se oferi o
catedra de professura, in sa brasiovenii avendu lipsa de
Professori, on. eforia i scrisu si lu roga a-i ajuta, si elu, ne-
privindu salariulu celu indoitu, ce-lu avea in Romania, veni
aici, si guvernulu Romaniei in onorea brasioveniloru nu i
se opuse la acest'a. Aici venindu, se casatori cu amabila
domnisiora Elen'a G. Ioann, cu carea d'abia a vietuitu 1 1/2
anu. — Fia-i tieran'a usiora si suvenirea binecventata in ini-
mele totoruru, cari l'au cunoscutu in vietia si lu voru cu-
nosce si dupa morte din fruptele osteneleloru lui literarie! —

*) Scimu si noi impreuna cu multi din doiosii lui amici, ca dedea pri-
vate si prelegea din classicii antici. Red.)

**) Dlu Dr. Glodariu ni-ar'u face unu serviciu preaplatutu, deca
aru binevoi a ne comunica acestu cuventu spre publicare. Red.)

Brasiovu in 2/14 Augustu. Conferintiele invetiatoriloru din Tractulu I. alu Brasiovlui in urm'a cerculariului mitropolitanu se incepura astadi. Dupa rogaciunea si cantarea din Biserica, P. on. D. Administr. Ios. Baracu deschise conferintia si provoca pre invetiatorii sa si alega Presiedinte. Invetiatorii din acestu tractu ne facu onore, si potemu dice cu sigurantia, ca in nici unu altu tractu n'au insusirile lor. Erau intre densii vr'o 6 comissari din anii trecuti, va sa dica, erau barbati de a presiede, dar acesti'a cu totii, dandu onore etatii si praxei mai indelungate, alesera pre D. Rectoru alu nornei din Brasiovu G. Belisimus.

Conferintiele decursera intre desbateri de totu seriose, opinioni preste opiniuni audiai argumentandu pro si contr'a. Si astfelu s'a percursu didactic'a citirei, scrierei si a computului, si P. Administratoru protopopescu fu in placut'a positiune, a le esprime deplin'a sea multiamire. —

Campeni 16/4 Augustu 1865. Multu onorate Domnule Redactoru! Me aflu indemnatu pentru pretinitulu DVostre diuaru a ve referi despre unele fapte nobile ale unoru Romani de pe aici, zelosi si insetati pentru inaintarea poporului nostru in cultura cu atatu mai vertosu, cu catu atari fapte salutaric, manifestate fatia cu scol'a si poporulu, merita nunumai recunoscintia celoru ce cunoscu pre binefacatorii si se afla in atingere cu ei, ci chiaru si a intregului publicu romanu.

Priimiti dar, D. Redactoru, pentru aducerea la cunoscintia publica cele urmatoare:

In dilele trecute in comun'a Vidr'a de susu esindu inginerulu comitatensu D. Alessandru Kovats impreuna cu D. Adm. Protopopescu I Patiti'a pentru de a croi unu planu spre edificarea unei scole comunale in aceeasi comuna din materialu, solidu, aci planulu cladirei se compuse intr'unu modu forte corespundiatoriu, catu pote servi de modelu pentru fia-care comuna in genere, atatu in privintia incaperei pentru tinerimea studiiosa, catu si a comoditatii docintelui. Dupa terminarea planului de cladire cercetandu-se technicesce situatiunea localui de claditu, acest'a aflanduse necorespundiatoriu, D. ingineru propuse reprezentantiloru comunali, ca sa se ingrijisca de altu locu mai aptu si cu o estindere mai mare, ca si docintele sa se pota imbucura pelanga cuartiru si de o gradinita pentru legumi. Aceasta propunere a Dlui ingineru nu remase fara resultatu, caci Dlu Parochu locale Ioann Iancu, fratele fostulu prefectu Avraamu Iancu, indata si oferi propri'a sea livada, situata in apropierea bisericei cu surfatia de 2 juguri 285° □ pentru totdeun'a, cu acea conditiune: ca un'a parte din acesta livada sa se folosisca pentru cladirea edificiului, eara cealalta parte sa se separeze pentru pomologia. Fapt'a acest'a nobila a Dlui Parochu Iancu nu remase neimitata, caci dupa Dsea indata si locuitoriulu totu din Vidr'a de susu, Ioann Coroju asemenea dona fondatiunei scolare troasiulu seu invecinatu cu livad'a donata de parolulu Iancu, cu estindere de unu jugu patratu cu acea dorintia, ca in trelsulu sa se infiintieze scol'a de pomaritu, cu scopu: de a se lati nobilisarea fruptelor in comunitate.

Ambii acesti binefacatori poftira, ca dechiaratiunile loru nerevocabile sa se iee la protocolu, si din momentulu dechiararei pamenturile daruite la protocolulu catastralu sa se petreca pe numele fundatiunei scolare.

D. Parochu Ioann Iancu prin energiós'a sea activitate si in anulu 1860 castiga prin dispositiune testamentaria a unui binefacatoriu bisericei din Vidr'a de susu o móra, 400 fl. val. austr. banii, si unu troasiu de fenu.

Priimesca ambii acesti zelosi barbati in numele comunei Vidr'a de susu descoperirea celei mai cordiale multiamita!

Totu cu acesta ocaziune se puse temeiuulu cladirei edificioloru scolare din materialu solidu si dupa planuri architectonice si in comun'a Secatur'a si Albacu. Infintiarea scolei comunale in Albacu, care sta din doue obsci bisericesci, cu dreptu cuventu se pote atribui Dlui Parochu din Gur'a-Aradi Petru Nicul'a.

Pentru indeplinirea cladirei edificioloru scolare, in tote trei comunele suntu precalculati la fia-care 1239 fl. val. austr. intielegendu-se, ca membrii comunali voru fi deobligati materialulu de claditu precum: varu, pietra, nesipu, si lemne (Dar lucrulu maniloru? Red.) a-lu procurá gratis.

Spesele cladirei in fia-care comuna se voru presta din interesele conservate dupa imprumutulu datu statului.

Salariile pentru invetiatori la fia-care comuna s'au sistemisatu din cutiele comunale cu cate 200 fl. v. a.

Sciu ca pentru cultur'a massei poporului romanu tu-multu de pedece ne sta inainte: neintielegeri, prejudetie, voia fara potere materiala, si din contra potere materiala fara voia. Aceste impregiurari, credeti-ne, Dle Redactoru, ca si patienti'a angeresca inca o supunu unei probe estraordinare; insa, deca seafia barbati — amici inaintarei nostre —, intre noi insine

— cu atari tendintie — intielegu treb'a scolare — de-si cam anevoia, totusi potemu reusi. Barbati cu curagiu se ceru, Dle!, apoi de siguru vomu ajunge tint'a. In treb'a scolara din cerculu Campeniloru Magistratulu comitatensud in Aiudu, Oficiulu cercualu respectivu si D. Adm. Protopopescu Ioann Patiti'a merita tota recunoscintia, cei d'antaiu pentru sprijinulu datu in aceste afaceri, cestu din urma pentru indemnulu manifestatu la totu ce e bunu, nobilu si folositoriu poporului incredintiatu administratiunei sele.

Speru, ca preste putinu tempu me voiu afla in placut'a pusetiune de a ve pote incunoscintia, cumca in cerculu Campeniloru pretotindeni suntu scole bineregulate, providiute cu docenti apti si salarie potrivite. (Sa dee Domnedieu! Red.)

Privitoriu la caus'a ungara

potemu comunica dupa foile pestane si viense atat'a, ca actele pregatitoare pentru fiitorea dieta ungara suntu mai incheiate, si se ascepta publicarea rescriptului de conchiamare inea in dilele cele mai de aproape, dupa cum se dice, indata dupa re'ntorcerea Maiestatii Sele Imperatului dela Salzburg.

Catu pentru alte dispositiuni, ce stau in legatura mai departe ori mai aproape cu acesta cauza, se scie numai atat'a, ca panacandu scriemu aceste renduri, nu s'a denumitu nici unulu diu fiitorii comiti supremi. Mai multi aristocrati au oferitu serviciile lor de comiti supremi fara leafa. Noi speramu, ca regimulu, fia colorea lui ori si carea, cu multiamita va reiepta aceste oferte, atatu de liberale la vedere, ear in adeveru atatu de nefericite. Poporulu transsilvanu — si de siguru si celu din Ungari'a, — a'nvetiatu dint'o lunga esperintia de sute de aui, a nu dori de nou comiti supremi fara leafa. —

In palatiulu Cancelariei aulice transsilvane a fostu in 5/17 Augustu o conferintia, ce a duratu dela 2 pana pana la 5 ore dupa amedi si la carea, afara de Conte Mikó si de fostulu Cancelaru Baronu Kemény, au luat parte si ministrulu de statu Conte Belcredi si Cancelarulu aulicu ungaru, domnulu de Majlath. —

Lugosi u in diu'a schimbarei la fatia a Domnului. Noi totdeun'a, de cate-ori ne-amu plansu la locurile mai inalte incontr'a abuseriloru, comise cu noi din partea diregatoriloru straini, amu fostu inferati de privati, ma chiaru si de diurnalistic'a magiara de rescutori si „buitogatai“, si ca numai pentru aceea nu suntemu indestuliti cu diregatorii, pentru ca suntu straini, si ni-aru placé sa-i vedemu inlocati prin Romani. De-si acesta inca aru fi motivu de ajunsu, ca sa nu ne indestulimu cu ampoiati nostri, totusi noi cu multu suntemu mai loiali si stimamu in fiecare nationalitatea lui, fia elu Magiaru, Némtiu, Serbu, ma chiaru si Jidanu, dar pretindemu cu totu dreptulu, ca si elu sa stimeze nationalitatea nostra, cu atatu mai vertosu, cu catu noi suntemu in vetrele nostre, si apoi atari ampoiati suntu pusi in officiu pentru poporu, de-si incontr'a vointiei nostre si parolei Maiestatii Sele, carele in p. n. seu rescriptu de incorporare din 27 Decembre 1860, demandá a priatu, ca in locurile desu locuite de Romani sa se denumeasca ampoiati din sinulu natiunei romane. Deca inse ampoiati straini nu ne stiméza, ei ne despiciéza, cum amu poté fi noi indestuliti cu ei! Unulu atare dintre noi n'aru sci pretiui natiunea romana, inchinandu-se celor'a cari se uita la Romani preste umere, si aru fi mai reu decâtu sclavulu, carele saruta man'a sbirului, ce cu putinu inainte l'a bicuiutu, caci acest'a nu cunosce mai multu decâtu poterea stapanului seu, si nici ca viséza despre demnitatea sea. Si noi avemu cauza destula, de a ne plange, ca ampoiati straini, cari suntu ampoiati pentru noi si traiescu si din sudorea poporului romanu, nu stiméza din destulu demnitatea poporului nostru. Si acest'a se pare ca ampoiati mai mici o invetia dela capulu comitatului, carele altcum se dice, ca e de nasce-re Romani; — se pote, dar dupa fapte pote fi ori si ce pe lume, numai Romani nu e.

Dati-mi voia, Dle Redactoru, ca pentru dovedirea asser-tului meu — dealtmintrea probatu prin sute si mii de exemple din vietia nostra ca poporu, — trecendu eu tacerea de astadata impregiurarea, ca capulu de astadi alu comitatului nostru, D. Ambrus, nu scie curatu nici limb'a romanésca, precum si aceea, ca nu respectéza limb'a si alte dorintie ale poporului nostru, sa ve comunicu unu singuru faptu, la parere de totu secundariu, insa prin care capulu comitatului si-au aretatu pre fatia ceea ce noi amu presupusu de multu, adeca, ca departe de a inainta caus'a nostra, elu se porta fatia cu noi cu unu felu de despretiu.

Astadi adeca s'a facutu la noi in tote bisericile rogatiuni pentru Maiestatea Sea, la cari au asistatu dupa datin'a vechia totu corpulu diregatoriloru din centru. Dlu administratoru a fostu de fatia in biseric'a romano-si greco-catolica,

eara în biserică noastră greco-ressarităna nu a mai aflatu de demnu sa vina, ci din biserică gr. catolica au impartitu corpulu diregatoriloru, și a tramisu la a noastră pre vice-comitele primaru și pre diregatorii, cari suntu de confessiunea gr.-or.

Acést'a a facutu în noi și în poporulu nostru unu sânge de totu reu cu atât mai vertosu, cu câtu în orasiulu nostru din numerulu totalu de 11,000 de suflete majoritatea absoluta, 7000, suntu de legea gr. or. Intrebâmu acum'a pre d. Ambrus, ca deca nu ne-au aflatu demni sa vina și la biserică, la care, s'au bolezat, cu ce felu de dreptu a constrinsu pre diregatorii de legea gr. orient. sa mérga la biserică catolica? Asiá pricepe dóra DSea egalitatea între confessiuni și natiunalități! Amu spus'o de atâtea ori, și o spunemu și acum'a, ca Ddiu sa ferésca natiunea și biserică noastră de fiii loru cei rateciti! — Prin nerespectarea biserice și religiunei noastre, care nu e cea de pre urma în Banatu, DSea au aretatu unu dispretiu cătra natiunea noastră, căci laud'a Domnului, pre lângă tóte opintirile unoru ómeni, cari nu-si cunoscú chiamarea, și pe lângă impregiurările din tempulu mai nou, favoritóre machinatuniloru loru celoru opintite, biserică noastră inca e cea domnitóre în comitatulu Carasiulu și representa în Banatu natiunea romána. Unele fapte de acestea caracteriséza mai bine pre cei ce le comitu, și disgusta totu mai amaru, poporulu carele cu tóta ocașiunea s'au aretatu maturu.

Póte ca înainte de ce voru veni acestea la cunoscinti'a on. publicu románu, se voru fi intemplantu denumirile nóue de comiti supremi în unele comitate, dintre acestea și intr'alu nostru, și atuncia vomu poté judecă, deca și guvernulu presinte ne va scóte ochii cu nisce barbati, cari nu suntu nici caldiniici reci, ci atât'a totusi cunoscú și știu, sa amarésca pre bietulu poporu románu.

Din Neoplant'a se scrie, ca în siedint'a reprezentantiei comunale din 19 Augustu c. n. s'au cetitu unu intimatu alu Locotintintiei Unguresci, în urm'a cărei'a Maiestatea Sea Imp. prin prea In. decisiune din 5 Iuliu a. c. s'au induratu a dispune, ca Gimnasiulu de acolo pe spesele statului sa se radice la rangulu de Gimnasiu completu, remanendu-i caracterulu confessiunali (gr. or.) și natiunali (serbescu), cu dreptulu de publicitate și de a edá testimoni valide în totu imperiulu. (Unu degetu pentru noi fatia cu gimnasiulu de statu din Sabiu! Red.)

Varietăți și noutăți de di.

(Distinctione.) Cu ocașiunea p. n. sele dile natale Maiestatea Sea Imperatulu s'au indurașu a dá urmatórele distinctioni mai insemnate: Cavaleri ai ordinului velerului de auru s'au facutu: principele Carolu Ego de Fürstenberg, principele Eduard de Schönburg-Hartenstein, camera-riulu supremu principele Vincentin-Auersperg, principele Camilu de Rohan-Guemeene, Conte Franciscu Serafim de Nádas, (fostulu Cancelaru aulicu transsilvanu), supremulu maiestru de cavaleria și Capitanu alu Gendarmeriei de garda, Generalulu de cavaleria, Carolu Conte de Grunne, ambasadorulu la curtea regésca a Britaniei mari Rudolfulu Conte de Apponyi, în fine ambasadorulu la curtea regésca spaniola, Conte Albertu de Crivelli. — Ear Conte Mauriciu Eszterhazy priimi crucea cea mare a ordinului S. Stejanu, și Ministrulu de resbelu, cavaleru Franc k crucea cea mare a ordinului Leopoldinu cu decoratiunea de resbelu. —

(Zelu pentru scóle.) Unu coresp. alu „G. T.” aduce la cunoscinti'a publica silintiele Judelui procesualu din Ormenisiulu Campiei, Dlu Ios. Gegö, prin a căru sturintia pentru cele mai multe scóle din tractulu acel'a s'au castigatu pamenturi și sementia, și apoi s'a facutu sa le luere comunele respective. Fia, ca exemplulu celu bunu alu dlui Gegö sa afle imitári numeróse!

(Intemplare trista.) Din Banatu ni se scrie, ca Mari'a unic'a fiica a on. Preotu Michailu Vui'a par. gr. or. în Remetea (lângă Timisióra) în flórea vietiei în alu 13 anu alu etatei sale, în 23 Iuliu a. c. la 6 óre dupa amédi scaldandu-se, se mutá — prin innecare în Canalulu Beg'a — în sinulu eternității. Trupulu nefericitei se aflá numai dupa óra intréga în indepartare de 1/8 de milu dela loculu innecării —

(Bibliograficu.) Gimnasistulu absolutu Stefann Popu publica în „G. Tr.” anuciulu de prenumeratiune la unu opsiuru, de care în adeveru avemu astadi cea mai inteligitóre trebuintia: la unu opsiuru adeca de economía, care în stilu usioru sa cuprinda cele mai insemnate rezultate ale Economiei natiunale moderne, și anume cultivarea cerealeloru (bucatorulu), legumelor, vitelor, albinelor, cultivarea, nobilarea și pastrarea vinuriloru vechi și nóue s. a. Tragemn atentiunea on. nostru publicu asupr'a acestei carticele cu atât'a mai vertosu, căci pretiulu eii celu micu de 80 xr. v. a. inlesnesce castigarea eii și celoru mai fára mijlóce. Prenumeratiunile se tramitu la autorulu la Alm'a, post'a din urma Elisavetopolea. Dela 10 esemplare 1 gratis. —

Aurora romana aduce în nr. seu 15 urmatórele: Dulce-i vietia de studinte! poesia de V. Bumbacu. Viptim'a jalusiei, novela. Amu doritu s'ajungu odata, poesia de Ioanne Papiu. Iudicia revolutiunei francese. — Foisióra. Câte-va cuvinte despre literatur'a noastră. — Cununa de varietăți.

Famili'a aduce în nr. 7 urmatórele: Portretulu și o schitia

biografica a Demnului Constantinu Rosetti. — Imperatulu Saabegu, novela populara de A. M. Marienescu. — Maibine mórtá, novela originala, de Ioann Somesianu. Ioann Voda celu cumplitu cu boierii, cu calugarii și cu tieranii, din gur'a unui inamicu. Varsiovi'a, capital'a Poloniei. Columb'a, de Alessandru Dumas. Vivandier'a cá tinalóre uneltelor de cosutu. Ce e nou? Gacitura de siacu etc.

Principatele române unite.

Diu foile de dincolo amu priimitu pâna acum numai „Trompeta Carpatiloru”, din carea în nr. din urma amu comunicatu totu ce privesce evenemintele cele grave din 3/15 Augustu. Cu multu prea puțin, pentru de a adapá setea noastră cea ardiatóre de a ști cele ce se petrecura în tiér'a veciná! De aceea vomu cercá a compune din datele cele risipite, ce le aflámu prin feluritele diuarie, o descriere a celoru intemplete. Diuarele germane punu pe revolt'a din 3/15 Augustu din Bucuresci unu pretiu deosebitu și arata pericolulu, dupa parerea noastră, cu multu mai mare de cum va fi în adeveru. Inca cu multe dile mai nainte erupsesera cravale prin Iasi, Craiova s. a., cari se potu privi cá unu preliudu alu revoltei celei mari din Bucuresci. Ele diu mai departe, cá monopolulu tabacului, ce va sa lu introduca guvernulu, au fostu numai unu pretestu alu rescolárei, ear adeverat'a eii cauza aru fi nemultiamirea obstésca cu guvernulu principelui Cuz'a. Ce programu, ce tendintie, ce scopuri aru fi avutu revolt'a, despre acést'a nici unu diuaru inca nu e informatu, și prin urmare trebuie sa acceptámu, ce ne va desveli în privintia acést'a diu'a de mâne. La tóta intemplarea insa impregiurarea aceea, ca între acestia se afla și capii asiá numitei partide liberale, precum Rosetti, Brateanu, Golescu s. a., ne face a crede, ca rescolarea n'a fostu facuta orbesce, ci a fostu preacalculata și cu scopu adusa pe scena tocmai acum în absintia principelui.

Rescolarea erupse dar în 3/15 Augustu, diminéti'a între 10 și 11 óre, luandu-se cu asaltu cas'a municipalității, nimicindu-se archivulu și rupendu-se și imprasciandu-se actele pe strate. În fine venindu militia, se escá lupta sangerósa, în carea aru fi caditu multi morti și raniti, și inca și mai multi aru fi fostu arestati. Numerulu acestor'a iuse este prea diverginte, de câtu se cutezámu a-lu pronunciá. Pe la 4 óre dupa amédi ordinea se restabilise, și cu tóte ca erá téma, ca revolutiunea va erumpe de nou, totusi liniésca nu se mai turburá. Proclamatiunea ministrului intregu, și a generalului Florescu deosebi cătra locuitorii din Bucurecii și cătra armata, le amu comunicatu în Nr. din urma. În urm'a celoru intemplete, principele Cuz'a se fia plecatu cu cea mai mare graba dela caldele din Ems, unde se afla, cătra Romani'a. —

Gazetei germane din Brasiovu se scrie în acéstasi cauza cu datulu 4/16 Augustu din Bucuresci: Mesurile cele pe dosu, ce suntu aici la ordinea dilei și cari au easiunatu pân'acum atâtea rele, prin cari tiér'a jumetate a remasu nelucrata și come ciulu și industria ajunsera la marginea prapastiei, au trasu dupa sine acumu și o revolta sangerósa. Inca în 1/13 se vedeá o ferberé nadasita, și în 14 se eflara prin ospetarii hartii volante cu inscriptiunea: „Josu eo regimulu! Josu cu ministeriulu de politie! Perire hotiloru!” s. a. Dint'r'acestea regimulu luá indemnu, a cere ajutoriulu militiei și demandá, cá patróle numeróse sa percurga stratele și în nóptea spre 3/15 sa faca prin ospetarii și case private arestári. Golescu, Rosetti, Brateanu și alti contrari notorici ai regimului de acum fura prinsii și inchisi.

Eri între 10 și 11 óre nainte de amédi se reversá furtun'a, și edificiuulu magistratualu fu luat cu asaltu, gvardele politiare se trantira la pamentu și apoi se ncepú pradarea. Dup'a aceea se ncepú lupt'a la depositule de tabacu și tinú pâna la 4 óre dupa amédi.

Cu furia infricosiata se aruncá poporulu, înarmatu cu ciomage și cu petri, asupr'a organelor poliției și a trupelor, ce alergasera acolo. Petriile cadeau ca grandinea și cu ciomagele se culcă la pamentu totu ce se opunea elementului infuriatu. Erá unu tablou de infiorare, candu mass'a cea pornita a poporului dete peptu cu puterea militaria; sângele curgeá paráu. Mai multu de 100 ómeni remasera morti și raniti acolo pe locu, și preste 2000 fura arestati. Betrâni, femei și copii toti fura insultati, se sparsera bolte și multe ferestri pe la case. În otelulu municipalității se sdrobí totu, cassele se aruncara în riu, archivele se namicira și actele se aruncara pe strata.

Tóte categoriile de armata pasira la mijlocu, și chiaru și artileria dedú focu mistuitoriu asupr'a poporului și asupr'a unoru case. —

Nóptea trecú în liniésce, dar ferbera inca nu s'au alinatu și erá téma de vr'o iruptiune nóua.

Prefectur'a poliției a provocatu pre negociatorii, sa-si deschida boltele, dar nimeni nu cutéza, temendu-se de predare, chiaru din partea militiei incesi.

Tocmai se afigu dela ministrulu presiedinte placate, in cari se lauda bravur'a trupeloru si acestor'a se aduce multimita in numele principelui.

Representantii europeni, acreditati aici, au avutu eri dup'amedi conferintie la consululu generalu austriacu Br. Eder. Tota lumea aci e incordata, ce fatia voru mai lua lucrurile si ce mesuri regimulu. Inversiuarea populatiunei au ajunsu culmea.

Principele Cuz'a, insciintiatu despre cele intemplete in Bucuresci, si alergandu spre tierra, au si trecut in 6/18 Augustu prin Vienn'a. Dee ceriulu, ca presinti'a domnitorului sa mulcomesca inimile si mintile interitate si sa strabata la inim'a lui vocea opiniunei publice, carea dice mai pe fatia seu mai pe ascunsu, ca caus'a principala a rescularei din urma au fostu nesuferabilele volnicii si esactiuni (in limb'a poporului: mancatorii seu hotii:) ale ampioiatiloru. —

In fine avemu sa anunciamu cititoriloru nostri, ca in Galati langa diuariulu comercialu de acolo „Mercuriu“ dela 1 Septembrie va mai esi inca si unu doilea diuaru, franceso-romanu, sub titlulu: „Echulu Danubianu.“ Programulu lui lasamu sa si-lu comunice insusi. „Elu, dice anunciulu, se va ocupá exclusivu de interesele locale, agricole si comerciale ale Romaniei, a Franciei, Germaniei, a Rusiei, a Englierei, Greciei, a Italiei si a Turciei, si in generalu de tote pietele principale ale comerului. Ve oferi lectoriloru lui cursulu moneteloru si a valóreloru, nivel'a Danubiului, oficialu constatata la Sulina, rezultatulu observatiuniloru meteorologice, sosirea si pornirea, atatu a vapóreloru catu si a corabieloru marinei comerciante, in fine totu ceea ce pote interessá privitoriu sciinti'a agricola si comerciala. Inseririle si anunciurile voru fi publicate in limbile: romana, francesca, italiana, germana si greca.“

Prospectu politicu.

Intalnirea monarchiloru din Austri'a si Prussi'a, ce se intempla in 7/19 Augustu la Salzburgu, este inainte de tote la ordinea dilei a afaceriloru mari europene. Ministrulu prusescu Bismarck si impoteritulu Austriei Conte Bloome avusera nemijlocitu mai nainte conferintie mai indelungate la Gastein, unde sa desbatuse cestiunea condominiului ducateloru dela Elb'a astfelu, incatu conventiunea respectiva s'au subternutu numai Monarchiloru spre revisiune si sanctiunare. Pana astadi inca acesta conventiune nu e publicata; (A se vede: mai nou:) atata inse sa scrie ca siguru, ca neintelegerile din dilele din urma s'au indreptatu. Pre noi inse caus'a acest'a ne atinge mai putinu, si astfelu vomu pote ascepta fara pre mare curiositate inca cate-va dile, pana candu adeca vomu pote comunica cetitoriloru nostri date positive.

In mijloculu pacei obscesci, ce domnesce astadi in Europa, au caditu evenimintele cele sangerose din Bucuresci ca unu taciune aprinsu intr'o nopte intunecosa. Va fi de insemnatu modulu, cu carea ele voru fi dejudecate din partea pressei europene. Foile germane austriace firesce se folosescu de ocaziunea data, pentru de a incrimina cu totu ce se pote pe Principele Cuz'a, ca pre isvorulu totororu releloru. Orbia grozava! candu caus'a principala a releloru din Principate este diplomati'a europena, carea fatia cu resaritul Europei n'are curagiulu de a crea institutiuni adeveratu mari, liberale, natiunale, ci duce o politica, ca sa dicemu asiá, dela mana la gura. Acest'a se pote dice cu totu dreptulu si despre institutiunile create in Principate.

Franci'a a serbatu in 3/15 Augustu, cu mare solemnitate diu'a natala a imperatului Napoleonu; de astadata atentiuenea tiei e indreptata asup'a portulu dela Cherbourg, unde in dilele dela 3/15 pana la 6/18 Augustu marin'a francesca si cea englesa serbeza o serbatoare mare internatiunala, carea intr'atata are si insemnate politice, incatu scopulu ei este a apropiá si a impreteni pre cele doue natiuni vecine, spre care scopu flota englesesca va si fi condusa de insusi Printiulu de corona (principele de Wales.)

Dintr'alte in privinti'a politica de astadata n'aru mai fi nimicu de insemnate mai remarcabila.

Mai nou.

„Corespondinti'a generala“ — foia semi-ofisiosa — comunica punctele principale ale conventiunei de Gastein in urmatoarele:

Drepturile de possessiune, castigate prin articululu III alu pacei de Vienn'a, se voru esecuta pe venitoriu in Holsteindin partea Austriei, in Schleswig din partea Prussiei.

In adunarea confederatiunei germane se va proiecta din partea Austriei si Prussiei restituirea unei marine germane, carea sa aiba portulu confederativu in

Redactoru respundiatoru **Zacharia Boiu.**

Kiel. Rendsburg-uluse va declara fortaretia a confederatiunei.

In privinti'a **Lauenburgulu** Austri'a cede dreptulu seu Prussiei, pelanga despagubire in bani. —

„Gazet'anova de Frankfurt“ au intielesu, ca Napoleonu va ave cu regele Prussiei o 'ntalnire la Baden-Baden. —

Asemenea se vorbesce, ca 'mperatulu francesu se va 'ntalni cu imperatulu rusescu la Stuttgart. —

Insemnare

despre summ'a baniloru adunati, la recomandarea Esc. Sele P. Metropolitu Br. de Siagun'a, din bunavointi'a dela binesimtotorii crestini greco-orientali din dieces'a Caransebesiului pentru castigarea odóreloru episcopesci ale noului nostru Episcopu.

d) Din comun'a Sagujeniu.

Dela Preotulu Barbu Stanciu 2 f., Lad'a comunei 10 f., Arendatoru Moritiu Böhm 2 f., Notariu Franciscu Russ 2 f., Juratu Ladislau Peterffy 2 f., Invetiat. Atanas. Ianosielu 1 f., Ospetarulu Vicente Cusninschi 1 f. e) din comun'a Mutnicu: Parochulu Ioann Stefanovicu 2 f., Docintele Ioann Sierbanu 1 f., Unu loc. din comuna 2 f., Lad'a Bisericei 10 f.

f) din comun'a Tincov'a: Preot. Dionisiu Popovicu si Docintele 2 f., Lad'a Bisericei 10 f. g) In Militia Russberg: Lad'a Bisericei 9 f.

h) din comun'a Prisača: Pa-rochulu Ioann Sus'a si capel. seu Ioann Lucaciu 12 f. Summ'a 68 f.

Nr. 31—3

Concursu.

Devenindu vacanta Statiunea invetiatoresca din Comun'a gr. res. Cacov'a, cu carea este impreunatu unu salariu anuale de 150 f. v. a. din alodiulu bisericescu, quartiru naturale si lemne de focu, pentru ocuparea acelei'a se deschide prin acest'a Concursu pana in 1. Septembrie a. c.

Competitorii au a-si indrepta cererile cu man'a propria scrise si dupa lege timbrate la subscrisulu, documentandu

1. ca suntu de religi'a gr. res.,
2. ca suntu Clerici seu pedagogi absoluti;
3. ca suntu Cantareti bisericesci buni;
4. ca suntu in privinti'a morale si politic'a nepatati si
5. deca suntu casatoriti, ca traiescu cu sociele loru in fric'a lui Ddieu.

Sabiu 3. Augustu 1865.

I. Hanni'a, Prot. gr. res. alu Tract. Sabiului I. si Inspectoru Scol. district.

Nr. 30—3

CONCURSU.

Spre ocuparea postulu de invetiatoriu la scol'a romana gr. or. centrale din opidulu Offenbaia se deschide Concursu, pana la 15 Septembrie a. c. Emolumente suntu 200 fl. v. a., 3 orgii lemne de focu, o gradina de semenatu 4 cupe de curuzu, cu cati-va pomisiori si quartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au de a-si asterne cererile sale provediate cu documentele

- a) ca suntu romani de relegea gr. or.
- b) ca au absolvatu gimnasiulu inferioru, si cursulu pedagogicu in institutulu Archidiecesanu, si sci deplinu cantarile bisericesci
- c) sa produca testimoniu de moralitate buna, si caracteru nepetatu.

Cu aceste documente au de a se adressa subscrisulu Inspectoru Tractuale pana la terminulu supr'aserisu, spre a se substerne Ven. Supremu Inspectoratu de scole spre intarire. Inspectoratulu scolóloru districtuale din Protopopiatulu Lupsiei.

Nicolau Fodoreanu,
Administr. Protop. gr. or. alu Lupsiei.

Sirupu albu de peptu

Acest'a se aproba de mai multe fisicate ca unu mijlocu pentru ori ce tuse vechia, pentru dorere de peptu, ragusiela de ani, plumani balose, tuse magaresca, gusteru in gatu, aprinderi in gatlegiu, guturaua, tuse cu sange, scuipatura de sange, nădufu, despre acestea tote da cele mai bune rezultate, si se afla mai multe sute de ateste.

Pentru Brasiovu amu datu uniculu depusetoriu **Dlui S. P. Mailatu** in butelie originali a 1 f. si a 2 f. in argintu (sunatori.)

G. A. W. Mayer,
Breslau, Prussi'a.

(18—6.)

Burs'a din Vienn'a 11/23 Augustu 1865.		
Metalicele 5%	69	Actiile de creditu 176
Imprumutulu nat. 5%	73 70	Argintulu 107
Actiile de banca	780	Galbinulu 5 16

CORESPUNDINTIA. I. P. Lugosiu. Abonamentulu Dlui A. R. priimitu impreuna cu celelalte; erorea la tiparirea adresseloru prin editura; s'au indreptatu. — 2 I. I. Partii a dou'a a cererei nuse pote satisfice.

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.